บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา คำสอน เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโสตทัศนศึกษา โสตทัศนูปกรณ์ และสื่อการสอนต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยและสร้างแบบสอบถาม

๒. สร้างแบบสอบถามขึ้น ๓ ชุด แยกตามกลุ่มประชากร คือกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา และกลุ่มครูอาจารย์ผู้สอน

๓. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยเพื่อขอคำปรึกษา

๔. ทดลองใช้และทดสอบแบบสอบถามกับกลุ่มประชากร ณ โรงเรียนพณิชยการจรัล-สนิทวงศ์

๕. นำผลที่ได้จากการทดสอบ ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น

๖. ส่งแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปยังโรงเรียนพณิชยการเอกชนด้วยตนเองส่วนหนึ่ง และส่งทางไปรษณีย์อีกส่วนหนึ่ง เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๕ ฉบับ และขอรับคืนใน ๒ สัปดาห์

๗. ผู้วิจัยและผู้ช่วยออกรับแบบสอบถามคืน ได้รับคืนทั้งสิ้น ๒๑๒ ฉบับ คิดเป็นจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนร้อยละ ๙๔.๒๒ ของจำนวนประชากรทั้งหมด

๘. คัดเลือกแบบสอบถามที่ได้รับคืนเฉพาะที่สมบูรณ์ที่สุด ๒๐๔ ฉบับ มาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๙. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

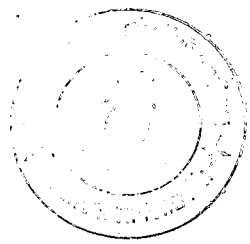

ลักษณะกลุ่มประชากร

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มจากโรงเรียนพณิชยการเอกชนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้บริหารซึ่งอาจจะเป็นผู้อำนวยการ ผู้จัดการ เจ้าของ หรืออาจารย์ใหญ่ แห่งละ ๑ คน รวม ๔๕ คน เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ทางโสตทัศนศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาโดยตรง หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หรือครูที่ทำหน้าที่ดูแลเก็บรักษาโสตทัศนูปกรณ์ รวม ๔๕ คน และครูอาจารย์ผู้สอน ๑๓๕ คน รวมประชากรในกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น ๒๒๕ คน

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้มี ๒ แบบ คือแบบสอบถามแบบปิด (closed-form) เป็นแบบสอบถามที่จำกัดให้ผู้ถูกถามตอบเฉพาะข้อความที่กำหนดให้และแบบสอบถามแบบเปิด (open-form) เป็นแบบสอบถามที่ให้อิสระผู้ตอบในการตอบและใช้คำพูดหรือแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี แบบสอบถามทั้งหมดได้แยกออกเป็น ๓ ชุด ตามประเภทกลุ่มประชากร ดังนี้

ชุดที่ ๑. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ประกอบด้วย

๑.๑ ข้อสนเทศ และลักษณะทั่วไปของผู้บริหารในด้านสถานภาพของการทำงาน เพศ อายุ วุฒิ ตำแหน่ง และระยะเวลาในการทำงานด้านบริหาร

๑.๒ ความคิดเห็นและทัศนคติต่องานโสตทัศนศึกษาและสื่อการสอนตลอดถึงการให้การสนับสนุน

๑.๓ ข้อเสนอแนะ

ชุดที่ ๒. แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ประกอบด้วย

๒.๑ ข้อสนเทศ และลักษณะทั่วไปของผู้ตอบ

๒.๒ สำรวจสถานภาพของโสตทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ในโรงเรียนในปัจจุบัน ความถี่ใน

การใช้ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานทางโสตทัศนศึกษา

๒.๓ ข้อเสนอแนะ

ชุดที่ ๓. แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน ประกอบด้วย

๓.๑ ข้อสนเทศ และลักษณะทั่วไปของผู้ตอบ

๓.๒ ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับสื่อการสอนความคิดเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นในการใช้ การจัดหาสื่อการสอนประกอบการสอน ความสะดวกสำหรับการใช้บริการทางโสตทัศนูปกรณ์และสื่อการสอน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการใช้โสตทัศนูปกรณ์ และสื่อการสอน

<u>การวิเคราะห์ข้อมูล</u>

การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยอาศัยระเบียบวิธีทางสถิติดังนี้

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อสนเทศทั่วไปของตัวอย่างประชากร ความคิดเห็นและทัศนคติต่องานโสตทัศนศึกษาของผู้บริหาร การให้บริการ การจัดหาสื่อการสอน และโสตทัศนูปกรณ์ของเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ความสะดวกในการใช้บริการสื่อการสอนและโสตทัศนูปกรณ์ ตลอดจนอุปสรรคและปัญหาในการใช้สื่อการสอนและโสตทัศนูปกรณ์ของอาจารย์ผู้สอนคิดเป็นร้อยละ

๒. จำนวนและสภาพของโสตทัศนูปกรณ์และสื่อการสอน หาจำนวนเฉลี่ยโดยแยกตามประเภท

๓. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นและความถี่ในการใช้ ใช้วิธีการให้น้ำหนักคะแนนเป็น ๓ ระดับ คือ

ความถี่ในการใช้

ใช้มาก	ให้คะแนน	๒ คะแนน
ใช้น้อย	ให้คะแนน	๑ คะแนน

ไม่เคยใช้	ให้คะแนน	๐	คะแนน

อุปสรรคและปัญหาในการดำเนินงานสื่อกวรสอนและโสตทัศนศึกษา

มีปัญหามาก	ให้คะแนน	๒	คะแนน
มีปัญหาบ้างเล็กน้อย	ให้คะแนน	๑	คะแนน
ไม่มีปัญหา	ให้คะแนน	๐	คะแนน

สภาพการใช้สื่อการสอนและโสตทัศนูปกรณ์

เคยใช้	ให้คะแนน	๒	คะแนน
รู้จักแต่ไม่เคยใช้	ให้คะแนน	๑	คะแนน
ไม่รู้จัก	ให้คะแนน	๐	คะแนน

ความจำเป็นของการใช้

จำเป็นมาก	ให้คะแนน	๒	คะแนน
จำเป็น	ให้คะแนน	๑	คะแนน
ไม่จำเป็น	ให้คะแนน	๐	คะแนน

การใช้สื่อการสอนและโสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนของอาจารย์ผู้สอน

ทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้ง	ให้	๒	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้	๑	คะแนน
ไม่เคยใช้เลย	ให้	๐	คะแนน

จากค่าคะแนนที่รวบรวมได้นำไปหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตร

$$\overline{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ X = ค่าเฉลี่ย

f = ความถี่

x = น้ำหนักคิดเป็น ๒, ๑, ๐

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ค่าเฉลี่ยที่ได้วัดระดับความเห็นเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยที่อยู่ระหว่าง	๐.๐๐-๐.๔๙	ไม่เคยใช้เลย/ ไม่มีปัญหา/ ไม่รู้จัก/ ไม่จำเป็น
คะแนนเฉลี่ยที่อยู่ระหว่าง	๐.๕๐-๑.๔๙	ใช้น้อย/ มีปัญหาใช้บ้างเล็กน้อย/ รู้จักแต่ไม่เคยใช้/ นาน ๆ ครั้ง
คะแนนเฉลี่ยที่อยู่ระหว่าง	๑.๕๐-๒.๐๐	ใช้มาก/ มีปัญหามาก/ เคยใช้/ทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้ง

ค่าเฉลี่ยที่ได้นำมาหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร[๑]

$$S.D. = \sqrt{\frac{\Sigma fx^2}{N} - \left(\frac{\Sigma fx}{N}\right)^2}$$

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอเป็น ๒ ลักษณะคือ

๑. เสนอเป็นบทความพรรณาในเรื่องที่เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของประชากร

๒. เสนอเป็นตารางและแปลความในเรื่องที่เกี่ยวกับความคิดเห็นปัญหาและเรื่องอื่น ๆ

---

[๑]ประคอง กรรณสูต สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์ไทย-วัฒนาพาณิชย์, ๒๕๒๒) หน้า ๕๑